

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. I. Vtrum distingui debeant duo modi manducandi corpus Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Ex quâ antithesi inter culpam venialem & pœnam satis patet D. Thom. art. præcedente velle Eucharistiam delere culpam venialem non solum mediâ, seu per gratias præuenientes excitando; sed etiam immediatè ex opere operato, alioquin nulla esset diuersitas inter remissionem culpæ venialis in hoc Sacramento, & remissionem pœnæ.

Ex eadem doctrinâ patet D. Th. censere peccatum veniale aliquando remitti remanente integrâ pœnâ ratione illius debitâ.

Notandum ex eo quod hoc Sacramentum non sit institutum ad satisfaciendum, non videtur sequi non operari remissionem pœnæ. nam etiam baptisimus per se loquendo non est institutus ad satisfactionem (scilicet directè) sed ad deletionem culpæ originalis & actualis, & tamen per illum tollitur pœna peccatis debita ex opere operato. similiter etiam aliquid pœnæ peccatis venialibus debita tollitur per poenitentiam ex opere operato, antequam accedat satisfactio, non videtur ergo quidquam obstat, quod minus per hoc Sacramentum remissa culpâ veniali aliquid pœnæ remittatur, ut aliqui sentiunt.

Obiectio. Dices non sunt instituta duo instrumenta ad pœnam ex opere operato remittendam, cum ergo per sacrificium pœna ex peccatis relicta remittatur ex opere operato, non debet dici remitti per hoc Sacramentum.

Resp. Resp. dist. consequens, nam si intelligatur, quod non debeat per se deleri, & independentè à remissione culpæ, concedo consequentiam, quia non videtur pœna ex peccatis iam ante remissis relicta deleri per hoc, vel etiam poenitentia Sacramentum: si verò intelligatur quod nunquam remittatur quidquam pœnæ, dum remittitur culpa venialis, cui annexa est huiusmodi pœna, nego consequentiam, & ad antecedens dico, quod licet non sint instituta duo instrumenta ad pœnam immediatè delendam, tanquam ad suum effectum primarium, institui tamen possint duo, quorum vnum directè illam deleat, alterum verò ex consequenti, ut patet in baptismo. videtur autem, quod Deus remittens culpam venialem in hoc mundo semper aliquid pœnæ illi debita condonet.

Videtur
Deus remittens culpam venialem aliquid pœnæ condonare.

Nec obstat quod pœna remanens post peccatum non opponatur feruori charitatis vel augmento gratiæ, quia non dicitur remitti propter aliquam similem repugnantiam, sed propter rationem allatam.

ARTICVLVS VI.

Vtrum per hoc Sacramentum præseruetur homo à peccatis futuris?

Resp. affir.

AFFIRMAT: quod etiam quoad mortalia traditur à Trid. sess. 13. cap. 2. docente esse *mandatum*, quo à peccatis mortalibus præseruemur. id verò præstat partim per habitus infusos, quibus mens roboratur in bono, partim per gratias præuenientes, quibus excitamur ad actus deuotionis, charitatis, & vnionis cum Deo, partim per confessionem Dæmonis.

ARTICVLVS VII.

Vtrum hoc Sacramentum profit alijs, quàm sumentibus?

RESPONDET, quod licet consideratum in ratione sacrificij alijs profit, in ratione tamè Sacramenti profit solis sumentibus, de priori parte infra agendum; posterior quæ est huius locis propria, patet ex eo quod Sacramenta suos effectus ex opere operato solis recipientibus ipsa Sacramenta conferant. Dixi, ex opere operato, quia satis constat communionem quæ est insignis religionis actus, & iniusto meritorio, posse alteri per modum impetrationis prodesse, similiter & per modum satisfactionis de congruo.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum per veniale peccatum impediatur effectus huius Sacramenti?

HIC articulus faciliè patet ex dub. 1. art. 1. vbi dictum est non impediri, peccatum tamen veniale, quod in ipsâ receptione committitur per distractionem, impedit actuale spirituale dulcedinem, quæ per hoc Sacramentum obtineri potest.

QVÆSTIO LXXX.

De usu, seu sumptione huius Sacramenti.

ARTICVLVS I.

Vtrum distinguì debeant duo modi manducandi corpus Christi?

RESPONDET rectè distinguì, alius enim modus est manducandi sacramentaliter, alius spiritualiter, vbi

Notandum illos modos ita posse accipi, ut vnus alium excludat, vel ut differant tanquam imperfectum & perfectum: nam possunt ita sumi, ut manducare sacramentaliter sit reipsa Sacramentum sumere, sed sine fructu spirituali, quâ ratione sumunt ij, qui indignè ad hoc Sacramentum accedunt, siue reipsa peccent, siue ratione bonæ fidei excusentur à nouo peccato. manducare verò spiritualiter dicatur is, qui desiderio & exercitio virtutum hoc Sacramentum appetit, quamuis reipsa non sumat. Possunt etiam ita sumi, ut manducare sacramentaliter sit Sacramentum sine effectu sumere, spiritualiter autem manducare sit illud ipsum Sacramentum cum fructu spirituali percipere, qui modus est perfectior. & quamuis D. Th. videatur hoc secundo modo intelligi, ut patet ex corpore & responsione ad 2. reipsa tamen neutro modo intelligitur, sed tertio, quo is dicitur spiritualiter manducare qui consequitur fructum Sacramenti, id est vnitur Christo per gratiam & charitatem, eique incorporatur, siue id fiat per realem susceptionem huius Sacramenti, siue absque Sacramenti receptione, pro quo rursus

Notandum manducationem spirituales varijs modis cōtingere. 1. si quis reipsa sumat hoc Sacramentum

mentum cum fructu. 2. si quis non sumens reipsa, accendatur desiderio ad illud accedendi. 3. dicitur etiam sumere spiritualiter per fidem in carnem Christi. 4. cum suscipitur in figurâ, quâ ratione Patres antiqui Testamenti comedentes manna de celo dicitur spiritualiter illud manducasse. 5. quando quis mystico corpori Christi incorporatur, quo sensu Aug. libro 1. de peccatorum meritis, cap. 20. asserit illud Ioannis 6. nisi manducaveritis &c. etiam ad paruulos pertinere, quos docet sine participatione corporis, & sanguinis Domini vitam in se habere non posse. videri etiam potest libro 3. cap. 4. vnde ex illis & similibus locis Augustini colligi nequit Sacramentum Eucharistiae esse saltem in voto ad salutem necessarium, quia non vult rem in Sacramento contentam, ipsam scilicet corpus Christi, debere saltem in voto sumi, ut quis salutem consequatur, sed rem Sacramento significatam, vñonem scilicet cum Christo & cum corpore eius mystico esse necessariam ad salutem.

ARTICVLVS II.

Virum solius hominis sit hoc Sacramentum spiritualiter sumere?

AFFIRMAT; quamuis enim Angeli vniantur Christo per charitatem, non possunt tamen dici spiritualiter hoc Sacramentum manducare, prout spiritualis manducatio dicit desiderium sumendi Christum sub speciebus, sed hoc soli homini potest competere.

ARTICVLVS III.

Virum solus homo iustus possit Christum sacramentaliter manducare?

NOTANDVM ex D. Thom. aliquos existimasse peccatorem non manducare hoc Sacramentum, dicentes quod cum primum eius labijs admoetur Christi corpus, desinat esse sub speciebus; quam positionem docet esse erroneam. Itaque

Respondet non solum iustum, sed etiam peccatorem posse Christi corpus sacramentaliter manducare. Probat, Christi corpus tamdiu est sub speciebus, quamdiu panis substantia sub iisdem remaneret, si non esset destructa per sui conuersionem in corpus Christi; atqui non desineret antequam species corrumpere, quod non fieret antequam virtute caloris naturalis alterarentur in stomacho, ergo à primo ad vltimum corpus Christi non desinit esse sub speciebus, cum primum ille tanguntur à labijs sacerdotis, & proinde illud sumi potest à peccatore. quod est de fide, ut patet ex Apostolo 1. ad Cor. 10. non potestis calicem Domini bibere, & calicem demumiorum, non potestis mensam Domini participes esse, & mensam demumiorum. vbi docet eos, qui idolis seruiunt, non posse licite ad hoc Sacramentum accedere, quod frustra diceretur, si peccator non posset hoc Sacramentum reipsa suscipere. Idem Apost. c. 11. dicit: quicumque manducauerit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini. item: qui enim manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non diiudicans corpus Domini. quæ omnino supponunt peccatores

posse reipsa corpus Domini sumere. idem patet ex Trid. sess. 13. cap. 8. & ex eo quod Ecclesia in festo corporis Christi canat: *sumunt boni, sumunt mali*. idem tradiderunt plurimi Patres, si qui autem videantur negare peccatores manducare hoc Sacramentum, vel dicere solos iustos id facere, intelligendi sunt de spirituali manducatione, & vtili ad salutem, quia hoc Sacramentum tum demum sumitur spiritualiter, cum sumitur cum fructu, & vtiliter ad vitam æternam obtinendam

Docet idem D. Thom. non solum peccatores fideles, sed etiam infideles sumere corpus Christi, immò & mures &c. infidelem tamen vel murem non dici manducare sacramentaliter, si vox, *sacramentaliter*, determinet actum sumentis, quia cum non norint Sacramentum, non vtuntur illo, vt Sacramento, sed vt cibo communi. quâ ratione qui putans hostiam non esse consecratam, illam sumeret, non sumeret sacramentaliter, cum ex sua intentione non sumeret vt Sacramentum, sed vt communem cibum.

ARTICVLVS IV.

Virum peccator sumens corpus Christi sacramentaliter peccet?

AFFIRMAT. Notandum non tantum velle peccare eum, qui accedit ad hoc Sacramentum cum affectu peccati mortalis, sed etiam eum, qui accedit cum eiusdem peccati conscientia, vt patet ex fine corporis & ex responsione ad 2.

Probat autem peccare, quia res huius Sacramenti est corpus Christi mysticum, & proinde quisquis ad hoc Sacramentum accedit, significat se esse Christo vniti, & eius membris incorporatum, quod fit per fidem charitate formatam, quam peccator non habet. quæ ratio videtur difficilis, cum ex assumpto non videatur villo modo sequi accedentem ad Sacramentum Eucharistiae significare se esse Christo vniti, sed potius per ipsam sumptionem vniri, cum Sacramenta efficiant id quod significant. verum ratio bene intellecta legitime concludit. pro quo

Notandum, quod hoc Sacramentum dicatur Sacramentum vnionis, & charitatis, non quod ex sua institutione conferat primam vnionem, quæ fit per charitatem; sed quod specialiore quadam significet vnionem cum Christo, & eius membris, tanquam cum participibus eiusdem conuiuij, quia per modum cibi illam significat, quæ vnio supponit sumentem iam charitate cum Christo vniti: cum ergo in peccatore non supponatur vnio cum Christo, & eius membris per charitatem, Sacramentum Eucharistiae in eo non sortitur suum significatum seu rem significatam, specialiter scilicet illam vnionem per augmentum charitatis, & proinde S. Thom. optime colligit peccatorem accedentem ad hoc Sacramentum falsum significare, & peccare.

In solutione primi tradit differentiam inter manducationem, & simplicem contactum huius Sacramenti, quod peccator manducans Christi corpus in mortali peccet, tangens verò per se loquendo non peccet. cuius varias reddit rationes. solida est ea, quod communicans in mortali, quantum in se est, falsam reddat significationem Sacramenti, quod non facit, qui simpliciter

Ex licetur PP. qui videntur dicere peccatores non manducare.

Qui sumet hostiam, putans eam non esse consecratam, non sumet sacramentaliter.

Resp. affir.

Explicatur ratio 3. Thom.

Peccator accedens significat falsum quantum in se est.

Secus si quis tantum tangat, vel videat.

R r tangit;